

**บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2**
**Roles of Administrators of Private Schools in ASEAN Community under Primary
Education Office of Nonthaburi Province, Area 2**

พรสวรรค์ ศรีเหรา¹

สจิวรรณ ทรรพวุฒ²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 2. เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 บทบาท โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายบทบาทพบว่าบทบาทที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ บทบาทการเป็นนักวิชาการ รองลงมาคือ บทบาทการเป็นนักวางแผน บทบาทการเป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ บทบาทการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และบทบาทการเป็นผู้ประเมินผล ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 มีดังต่อไปนี้

2.1 บทบาทการเป็นนักวางแผน มีการพัฒนาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศ มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ และมีช่องทางหลากหลายในการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ สร้างช่องทางและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

2.2 บทบาทการเป็นนักวิชาการ ประสาน/สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่มีศูนย์อาเซียน เพื่อเป็นคลังสมองด้านข้อมูล เป็นที่เก็บรวบรวมองค์ความรู้หลากหลายมิติด้านอาเซียน หรือมีศูนย์อาเซียนเป็นของสถานศึกษา จัดหาหลักสูตรอาเซียนให้เพียงพอตามบริบทของสถานศึกษา นำแนวคิดใหม่ ๆ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโรงเรียนให้ผู้สังคมแห่งประชาคมอาเซียนในด้านต่าง ๆ

2.3 บทบาทการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บทบาทหน้าที่และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การนำนโยบายหรือแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้กับการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้ทัดเทียมกับสถานศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียน พัฒนาความสามารถของบุคลากร มีการเปลี่ยนแปลงแนวคิด วัฒนธรรมไปสู่ความคิดสร้างสรรค์แบบใหม่ให้สู่เป้าหมายแห่งการปฏิรูปการศึกษาสู่สังคมแห่งประชาคมอาเซียน

2.4 บทบาทการเป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ การประสานความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล อาทิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้และประสบการณ์พิเศษที่ต้องการให้มาช่วยพัฒนาสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ของประชาคมอาเซียนได้

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2.5 บทบาทการเป็นผู้ประเมินผล การมอบนโยบายให้แต่ละฝ่าย จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายอาเซียน อันประกอบไปด้วยผลการดำเนินงาน ในกิจกรรมต่างๆที่ดำเนินการ และไม่สามารถดำเนินการได้ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม ในแต่ละโครงการที่ได้รับมอบหมาย ผู้โครงการและนโยบายของประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี

Abstract

The objectives of this research project are (1) to study on roles in administrating of administrators of private schools in ASEAN Community under Primary Education Office of Nonthaburi Province, Area 2, and (2) to suggest ways to develop the roles in administrating of administrators of private schools in ASEAN Community under Primary Education Office of Nonthaburi Province, Area 2. The samples of this research are 341 administrators and teachers of private schools under Primary Education Office of Nonthaburi Province, Area 2. The tools used in this research are a set of 5-scale rating scale questionnaire and an interview script. The attained data from the questionnaire survey are analyzed with statistical values, namely, frequencies, percentages, means ($\bar{X}$) and standard deviations (S.D.). The interview script is used with 5 school directors. The attained information is extracted with content analysis technique in order to find ways to develop the roles in administrating of administrators of private schools in ASEAN Community.

The findings from this research are as follows.

1. As for the overall roles in administrating of administrators of private schools in ASEAN Community under Primary Education Office of Nonthaburi Province, Area 2, The findings A executive school role is both of 5. Be in the level very much. When consider to lay a role meet that. A role at be valuable shares the top to be tally. A being technocrat role. It supports to get down to be. a plan role, a being role joins the relation. a being leader modification role and a being assessor role respectively.
2. The development roles in administrating of administrators of private schools in ASEAN Community under Primary Education Office of Nonthaburi Province, Area 2, There is as follows.

2.1 A plan role, for extend the foreign countries and the both of progress in time. here is the modernity, the events in time and the chance in the data investigation differed various have.

2.2 A being technocrat role, Join. Build zero Association of Southeast Asian Nations school corporations with an outside institute at have. For be the data knowledge source. Collect the various dimension Association of Southeast Asian Nations storage. Zero Association of Southeast Asian Nations belong to the school. Take the new idea. Differ to the practice for the school development to give to the social of the Association of Southeast Asian Nations community in side.

2.3 A being leader modification role. A duty quality role is desirable have and does the policy lead or the new idea come to fine to apply to the school administration for be with the equal school in the Association of Southeast Asian Nations member state. Develop the ability of the personnel. There is the idea modification. The culture goes to the new model creativity for aim to of the education reform to the social of the Association of Southeast Asian Nations community.

2.4 A being role joins the relation. who relation joint is with every. For build the network supports the resource differing, the he budget resource low he person resource. an expert. education activity side. Differ learning to abound in format. Of the Association of Southeast Asian Nations community gets.

2.5 A being assessor role, the policy faction committing eachly. Follow a overall operation project policy Association of Southeast Asian Nations report. The one assembles to go to with the overall operation. In the activity at manage all can manage and a problem, activity obstacle in the each management. In the each project at receive assigns. The policy and to the project of the Association of Southeast Asian Nations community well.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 ได้กำหนดการจัดการศึกษาตามมาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กำหนดหลักการจัดการศึกษาตามมาตรา 7 และ 8 ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิตสำหรับประชาชน ต้องให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นกระบวนการปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขที่ถูกต้อง รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค ศักดิ์ศรีของมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นคนไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ ทั้งส่งเสริมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาไทย ความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนจนถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งพาตนเอง และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่เรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

ในปีพุทธศักราช 2558 ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน มีการรวมตัวกันเพื่อสร้างสังคมภูมิภาคให้พลเมืองของประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ร่วมกันฉันญาติมิตรในครอบครัวเดียวกัน กล่าวคือมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรม การกินดีอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ การจัดการศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนก็เช่นเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือเฉพาะด้านของประชาคมอาเซียน การจัดการศึกษาก็เป็นปัจจัยและมีบทบาทสำคัญต่อการปูพื้นฐาน ไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่มีความมั่นคงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และเป็นกลไกสำคัญในการนำอาเซียนให้บรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อบรรลุจุดหมายของการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีศักยภาพ สมรรถภาพ และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม เพื่อจัดดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย

และจุดมุ่งหมายของการบริหาร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนที่แต่ละประเทศ มีความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำต้องเป็นผู้มีบทบาทในการบริหาร มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมสามารถบริหารสถานศึกษาภายใต้ภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้บริหารได้พัฒนาและก้าวไปสู่สังคมแห่งประชาคมอาเซียนได้อย่างสมบูรณ์ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการศึกษาไทยจะต้องสร้างคนไทยให้พร้อมที่จะปรับตัว และพร้อมที่จะต่อสู้ในเวทีของอาเซียน และเวทีของภูมิภาค คนไทยมีความรู้เกี่ยวกับชาติอื่นในอาเซียนน้อยมาก แต่ในทางกลับกันประชากรประเทศอื่นในอาเซียนรู้จักประเทศไทย และประเทศสมาชิกอื่นมากกว่าคนไทย เช่น เวียดนาม กัมพูชา และอินโดนีเซีย ฯลฯ มีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในขณะที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ หรือสนับสนุนให้คนไทยเรียนภาษาเพื่อนบ้านในสถาบันการศึกษาของไทยเลย ซึ่งเป็นสิ่งที่น่ากังวลใจว่าต่อไปเราจะอยู่อย่างไรในสังคมประชาคมอาเซียน โดยปราศจากความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่นในประชาคมอาเซียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 53-57)

จากเหตุผลและประเด็นดังกล่าวเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย ดังนั้นบทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการนำพาสถานศึกษา นักเรียน คณะครู ผู้ปกครอง หรือแม้แต่ผู้บริหารเอง ก้าวสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีคุณภาพ เพราะบทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเสมือนเข็มทิศในการนำทางให้ไปสู่เป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ที่กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ เรียนรู้ได้ด้วยตนเองแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถสื่อสาร คิดวิเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริตและสามารถก้าวทันโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 12)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่กำหนดขึ้นตามโครงสร้าง

ใหม่ของการทวงคืนสิทธิการศึกษา โดยเน้นการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีความสามารถและอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีสถานศึกษาเอกชนสังกัดอยู่ จำนวน 60 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2, 2556, หน้า 7) ซึ่งแต่ละสถานศึกษาต่างก็มุ่งที่จะพัฒนามาตรฐานการศึกษาไทยให้ก้าวไปสู่มาตรฐานประชาคมอาเซียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา จะต้องมีความพร้อมและร่วมมือกันในการทำงานให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมประชาคมอาเซียนอยู่เสมอ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน โดยจะเห็นได้ว่าระบอบการศึกษาได้ถูกผลักดันให้เกิดการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถและศักยภาพของคนไทยให้เท่าเทียมกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน ทั้งนี้ผลจากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้มาตรฐานในระดับสากลและมีความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายและเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่ง

ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยศึกษาจากกลุ่มประชากรดังนี้

1. ประชากรกลุ่มที่ 1 เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวนทั้งหมด 60 โรงเรียน จำนวน 3,000 คน
2. ประชากรกลุ่มที่ 2 เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอแนวทางพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียน จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทสาขาบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง 3. มีประสบการณ์ทางการบริหารที่เน้นการพัฒนาตามโครงการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนไม่น้อยกว่า 5 ปี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามค่าความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 60 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น จำนวน 331 คน ซึ่งเป็นจำนวนตามตารางกำหนดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และผู้วิจัยดำเนินการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (stratified sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือ คือแบบสอบถามค่าความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) 5 และข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม และแบบสัมภาษณ์ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 5 โรงเรียน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 60 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามคืนกับเจ้าหน้าที่ที่นำแบบสอบถามไปส่ง และผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในบางโรงเรียน ได้แบบสอบถามกลับมามากถึง 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองด้วยการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นั้นจะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ปรากฏดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 ส่วนใหญ่เป็นครูผู้ปฏิบัติการสอน จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 82.4 และมีประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่ 5 - 10 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5

2. บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 บทบาท โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายบทบาทพบว่า บทบาทที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ บทบาทการเป็นนักวิชาการ ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.59$) รองลงมาคือ บทบาทการเป็นนักวางแผน ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.57$) บทบาทการเป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.49$) บทบาทการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.43$) และบทบาทการเป็นผู้ประเมินผล ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.51$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 บทบาทการเป็นนักวางแผน พบว่า โดยรวม มีบทบาทการบริหารงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีเกณฑ์การพิจารณางบประมาณเพื่อใช้ในกิจกรรมอาเซียน อยู่ในระดับมาก รองลงมาจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ พัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาที่เชื่อมโยงกิจกรรมสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก

2.2 บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 บทบาทการเป็นนักวิชาการ พบว่า โดยรวม มีบทบาทการบริหารงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน โดยเป็นวาระของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องเรียนอาเซียน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ประสาน/สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่มีศูนย์อาเซียน อยู่ในระดับมาก

2.3 บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 บทบาทการเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง พบว่า โดยรวม มีบทบาทการบริหารงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเป็นแบบอย่างแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติตนจนเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มุ่งมั่นในความสำเร็จที่จะนำสถานศึกษาก้าวไปสู่มาตรฐานการจัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ นำนโยบายหรือแนวคิดใหม่ๆ มาปรับใช้กับการบริหารสถานศึกษาทัดเทียมสถานศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียน อยู่ในระดับมาก

2.4 บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 บทบาทการเป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ พบว่า โดยรวม มีบทบาทการบริหารงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ที่สร้างความสัมพันธ์ร่วมกันในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ร่วมมือกับองค์กรทางสังคม จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการจัดกิจกรรมและส่งเสริมการเรียนรู้สู่ชุมชนในรูปแบบต่างๆ ของประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก

2.5 บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 บทบาทการเป็นผู้ประเมินผล พบว่า โดยรวม มีบทบาทการบริหารงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้ความสำคัญกับการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นเพื่อความสำเร็จของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ยกย่อง เชิดชูครูและบุคลากรที่มีผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียนที่เป็นแบบอย่าง อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ประเมินความสำเร็จของงาน/โครงการที่ได้มอบหมายให้ครูปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

3. ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียน

ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ที่ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน และจากแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเป็นการเสนอแนวทางและข้อเสนอแนะการพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนสรุปได้ดังนี้

3.1 บทบาทการเป็นนักวางแผน โดยเฉพาะการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาที่เชื่อมโยงกิจกรรมสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับต่ำ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างช่องทางและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เช่น ช่องทางในการสร้างบล็อกเพื่อแสดงความคิดเห็น อีกทั้งยังสามารถแสดงเนื้อหากลุ่มรายวิชาต่าง ๆ ที่หน้าเว็บไซต์ของสถานศึกษา ช่องทางการสร้าง Facebook ของโรงเรียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้ ICT มีความสำคัญต่อสังคมแห่งประชาคมอาเซียน

3.2 บทบาทการเป็นนักวิชาการ โดยเฉพาะการประสาน/สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่มีศูนย์อาเซียน อยู่ในระดับต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และสถานศึกษาที่เป็นศูนย์อาเซียน มีความรู้ความเข้าใจทฤษฎี ปรัชญา หลักสูตรต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียน จัดหาหลักสูตรอาเซียนให้เพียงพอตามบริบทของสถานศึกษา นำแนวคิดใหม่ ๆ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาโรงเรียนให้มุ่งสู่ประชาคมอาเซียนในด้านต่างๆ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจะมีคุณภาพดีมากขึ้นเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นต้องมีบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการ ประสานสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้สถานศึกษาขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 บทบาทการเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการนำนโยบายหรือแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้กับการบริหารสถานศึกษาทัดเทียมสถานศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียน อยู่ในระดับต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทหน้าที่และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมี E-Leadership หรือผู้นำยุคใหม่ที่แท้จริง ซึ่งถือว่าเป็นผู้ควบคุมกลไกหรือขับเคลื่อนการศึกษาไปน่านโยบายใหม่ ๆ มาปรับใช้กับสถานศึกษา คิดหาวิธีใหม่ที่ดีกว่าในการทำงานอยู่ตลอดเวลา พัฒนาความสามารถของบุคลากรไปสู่ระดับที่

สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงแนวคิด วัฒนธรรม ไปสู่ความคิดสร้างสรรค์แบบใหม่ให้สู่เป้าหมายแห่งการปฏิรูป การศึกษาสู่สังคมแห่งประชาคมอาเซียน อีกทั้งยังรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นผลตามเป้าหมายที่วางไว้

3.4 บทบาทการเป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ โดยเฉพาะสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการจัด กิจกรรมและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้ชุมชนในรูปแบบต่างๆ ของ ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการประสานความสัมพันธ์อันดีกับทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องใน สถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุน ทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล อาทิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้และประสบการณ์พิเศษที่ต้องการให้ มาช่วยพัฒนาสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน และกิจกรรม ต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ผู้ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ของ ประชาคมอาเซียนได้ การประสานความสัมพันธ์ยังเป็นสิ่งที่ ช่วยให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ก่อให้เกิดความเข้าใจ อันดีต่อกันในหมู่คณะหรือในหน่วยงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการ บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งการเป็นประชาคมอาเซียน นั้น ถ้ามีการประสานความสัมพันธ์ที่ดีก็จะช่วยให้การทำงานของ สถานศึกษابรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้สู่ประชาคม อาเซียนได้อย่างราบรื่นและรวดเร็ว

3.5 บทบาทการเป็นผู้ประเมินผล โดยเฉพาะ การประเมินความสำเร็จของงาน/โครงการที่ได้มอบหมายให้ ครูปฏิบัติ อยู่ในระดับต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบ นโยบายให้แต่ละฝ่าย จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ ตามนโยบายอาเซียน อันประกอบไปด้วยผลการดำเนินงาน ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการ เพื่อศึกษาข้อมูล ด้านบริบท ปัจจัย กระบวนการ และผลกระทบที่เกิดขึ้นอันเป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีการ ประเมินผลของการดำเนินงานต่างๆ ที่ได้กระทำไปแล้ว เพื่อ จะได้ว่าสิ่งที่ดำเนินไปแล้วนั้นดีหรือไม่ ค้นหาจุดอ่อน และ รู้จุดแข็ง ซึ่งเป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงจุดอ่อนนั้นให้ ดีขึ้น การที่ผู้บริหารจะนำพาสถานศึกษาให้ดำเนินงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายสู่การเป็นสังคมแห่ง การประชาคมอาเซียน

อภิปรายผล

บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดย ศึกษาบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน 5 ด้าน ดังนี้คือ บทบาทการเป็นนักวางแผน บทบาทการเป็นนัก วิชาการ บทบาทการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บทบาทการ เป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ และบทบาทการเป็นผู้ประเมินผล สามารถอภิปรายผลเป็นรายบทบาทได้ดังนี้

1. บทบาทการเป็นนักวางแผน ของผู้บริหารสถาน ศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 6 มีเกณฑ์การพิจารณา งบประมาณเพื่อใช้ในการกิจกรรมอาเซียน อยู่ในระดับมาก รอง ลงมาคือข้อที่ 7 จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย และแผนการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู อยู่ในระดับมาก โดย ผู้บริหารได้มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ในประชาคมอาเซียนและกำหนดแผนงาน โครงการเพื่อเตรียม การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการพิจารณางบประมาณเพื่อใช้ ในกิจกรรมอาเซียน และยังได้กำหนดนโยบายและแผนการ จัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารเห็นความสำคัญของการ มุ่งผลสัมฤทธิ์ อันเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประชาคม อาเซียนกับการขับเคลื่อนการศึกษาไทย ซึ่งสอดคล้อง พระ มหาสุรชัย ปันนภาโร (สารศิลป์), (2555, หน้า 33) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะที่แสดงถึงความรู้ ความ สามารถบทบาทการเป็นนักวางแผนที่ดี มีการวิเคราะห์ ใช้แนวคิดเป็นหลักการ มีการติดต่อสื่อสาร มีการตัดสินใจและ ลงมือปฏิบัติ รู้จักการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว มีการ ตั้งเป้าหมายแล้วทำการตัดสินใจว่าจะทำให้เกิดผลสำเร็จได้โดย การจัดการและการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อที่ 3 พัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศใน สถานศึกษาที่เชื่อมโยงกิจกรรมสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับ มาก แนวทางการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาและ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้า ทั้งในและต่างประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะสร้างช่อง ทางและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เช่นช่องทางในการสร้างบล็อกเพื่อแสดงความคิดเห็น อีกทั้ง ยังสามารถแสดงเนื้อหากลุ่มรายวิชาต่าง ๆ ที่หน้าเว็บไซต์ของ สถานศึกษา ช่องทางการสร้าง Facebook ของโรงเรียน การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการใช้ ICT มีความสำคัญต่อสังคม แห่งประชาคมอาเซียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสำคัญในบริบทอาเซียนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในแง่

เป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญให้เกิดการรวมตัวในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านสังคม เศรษฐกิจและการศึกษา บทบาทสำคัญในการช่วยอาเซียนให้บรรลุวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งคือการรวมเป็นตลาดเดียวสามารถทำได้โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT รวมทั้งการพัฒนาในด้านอื่น ๆ อาทิ การพัฒนาทางการศึกษา การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับงานสร้างสรรค์และนวัตกรรม การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่มีกฎระเบียบและมีมาตรฐานจะส่งผลให้อาเซียนกลายเป็นศูนย์กลางด้าน ICT

2. บทบาทการเป็นนักวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 8 จัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน โดยเป็นวาระของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 3 มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องเรียนอาเซียน อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนให้เป็นวาระของโรงเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง เพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างสูงสุด อันจะเป็นพลังขับเคลื่อน การพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 65) ที่กล่าวว่า การสร้างศักยภาพให้แก่เด็กนักเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมความเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นแนวโน้มในการจัดกิจกรรมที่ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมได้ ทั้งการเรียนการสอนในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กไทยในการอยู่ร่วมกับประชากรของประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อที่ 7 ประสาน/สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่มีศูนย์อาเซียน อยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และสถานศึกษาที่เป็นศูนย์อาเซียน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ศูนย์อาเซียนศึกษาจะถูกวางภาพให้เป็นศูนย์กลางเพื่อความเป็นเลิศ (Center of Excellence) ด้านอาเซียนศึกษาประจำสถาบัน สถานศึกษาหลาย ๆ แห่ง เป็นคลังสมองด้านข้อมูล เป็นที่เก็บรวบรวมองค์ความรู้หลากหลายมิติด้านอาเซียน มีพันธกิจหลักเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและติดต่อทางปัญญาแก่นักเรียน บุคลากรภายในสถานศึกษา ตลอดจนประชาชน ผู้ที่สนใจที่อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณที่ตั้งของสถานศึกษา

นั้น ๆ จำนวนของศูนย์อาเซียนศึกษาที่เกิดขึ้นอย่างมากมายในทุกพื้นที่ได้กลายเป็นสัญลักษณ์ทางการตลาด (Marketing Symbol) โดยอัตโนมัติ ตลอดจนเป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์ ภาพลักษณ์ของสถานศึกษานั้น ๆ ในเชิงบวก เป็นดึงดูดให้คนมาสมัครเป็นนักเรียนของตน มากกว่าสิ่งที่ศูนย์อาเซียนศึกษาพึงจะเป็น นั่นก็คือสัญลักษณ์ความเป็นเลิศทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการเพื่อให้อาเซียนศึกษาขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. บทบาทการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 6 การเป็นแบบอย่างแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติตนจนเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 8 มุ่งมั่นในความสำเร็จที่จะนำสถานศึกษาก้าวไปสู่มาตรฐานการจัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถชักนำหรือสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดการเปลี่ยนแปลงทางปฏิบัติงานทางการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีเป้าหมายทางการศึกษา มีการวางแผนการทำงาน มีความริเริ่มสร้างสรรค์ บริหารงานโดยมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และรู้จักแสวงหาความรู้ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ กฤษฎาสุภกร (2552, หน้า 26) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มุ่งผลประโยชน์ขององค์การเป็นหลัก ทำงานอย่างมีจิตสำนึกด้วยใจรักและมีความภาคภูมิใจต่องานที่ทำ เป็นผู้นำสามารถตัดสินใจบนฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ แสดงพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างในสิ่งที่ต้องการกระตุ้นให้ผู้อื่นกระทำ คิดหาวิธีใหม่ที่ดีกว่าในการทำงานอยู่ตลอดเวลา ยอมรับความคิดเห็นต่าง ๆ และตัดสินใจด้วยเหตุและผล ประพฤติปฏิบัติอย่างเสมอต้นเสมอปลายตลอดเวลา ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดทำแผนงานเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน สร้างความเข้าใจกับครูทุกคน กรรมการสถานศึกษา ชุมชน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ จัดเตรียมสิ่งสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวก วิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษา พร้อมทั้งสร้างศักยภาพใหม่ ๆ เพื่อรองรับให้สถานศึกษาก้าวไป

สู่การเป็นประชาคมอาเซียน อีกทั้งยังรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อที่ 1 แนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษานานโยบายหรือแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้กับการบริหารสถานศึกษาที่เติมสถานศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียน อยู่ในระดับมาก บทบาทหน้าที่และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้วผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมี E-Leadership หรือผู้นำยุคใหม่ ที่แท้จริง ซึ่งถือว่าเป็นผู้ควบคุมกลไกหรือขับเคลื่อนการศึกษาไปนานโยบายใหม่ ๆ มาปรับใช้กับสถานศึกษาให้สู่เป้าหมายแห่งการปฏิรูปการศึกษาสู่สังคมแห่งประชาคมอาเซียน การสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ได้ผลและยาวนาน การเปลี่ยนแปลงจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อมีการกำหนดเป้าหมายนโยบายมีหลักการคิดในการทำงานที่ชัดเจน และสามารถระดมความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องได้

4. บทบาทการเป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 5 จัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่สร้างความสัมพันธ์ร่วมกันในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 4 ร่วมมือกับองค์กรทางสังคม จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ระดมความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกำหนดกิจกรรมที่เป็นไปในทางการพัฒนาโรงเรียนเป็นการเตรียมพร้อมสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน โดยการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กไทยที่สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและแข็งแกร่งในประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับ ฟาฏีนา วงศ์เลขา (2553, หน้า 5) ที่กล่าวว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษาไทยให้ก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนนั้นคงไม่เพียงพอ แต่ยังต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้มีศักยภาพพร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกได้อย่างมั่นใจ ที่สำคัญคือทุกภาคส่วนในสังคมต้องผสานความร่วมมือขับเคลื่อนการศึกษาไทยให้ก้าวไปสู่เวทีโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อที่ 3 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการจัดกิจกรรมและส่งเสริมการเรียนรู้สู่ชุมชนในรูปแบบต่างๆ ของประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก แนวทาง

การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา การประสานความสัมพันธ์อันดีกับทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล อาทิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้และประสบการณ์พิเศษที่ต้องการให้มาช่วยพัฒนาสถานศึกษาด้านทรัพยากร ด้านการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้สู่ชุมชนในรูปแบบ ต่าง ๆ ของประชาคมอาเซียนได้

5. บทบาทการเป็นผู้ประเมินผล ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 6 ให้ความสำคัญกับการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อความสำเร็จของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 4 ยกย่อง เชิดชู ครูและบุคลากรที่มีผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียนที่เป็นแบบอย่าง อยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการประเมินประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอน การประเมินผลในด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ นพดล ถิณารมย์ (2550, หน้า 20) ได้กล่าวว่า การประเมินเปรียบได้กับดาบสองคม ด้านหนึ่งผลที่ได้จากการประเมินถ้าดีจะเป็นแรงจูงใจในแง่บวก แต่ประเมินในแง่ลบ ก็ขึ้นอยู่กับเทคนิคของผู้บริหารแต่ละคนว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป เพราะผลของการประเมินอาจส่งผลต่อบุคลากรเหล่านั้นขาดขวัญกำลังใจไม่พึงพอใจ เป็นผลให้เกิดอุปสรรคในการบริหารงานของผู้บริหารต่อไป เพราะฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อศึกษาข้อมูล ด้านบริบท ปัจจัย กระบวนการ และผลกระทบที่เกิดขึ้นอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาสู่การเป็นสังคมแห่งการประชาคมอาเซียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อที่ 3 ประเมินความสำเร็จของงาน/โครงการที่ได้มอบหมายให้ครูปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการมอบนโยบายให้แต่ละฝ่าย จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายอาเซียน อันประกอบไปด้วยผลการดำเนินงาน ในกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการ และไม่สามารถดำเนินการได้ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม ในแต่ละ โครงการที่ได้รับมอบหมายเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหาร เมื่อผู้บริหารตรวจสอบ วิเคราะห์

สังเคราะห์รายงาน จะทราบถึงผลการดำเนินงานต่างๆ ที่จัดขึ้น ทำให้ทราบข้อมูลสารสนเทศแบบองค์รวมมากขึ้น รู้สาเหตุของปัญหา จากนั้นจึงนำไปพัฒนาปรับปรุงกิจกรรม และการดำเนินงานให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อนำโรงเรียนไปสู่โครงการ และนโยบายของประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 พบว่า บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน และจากการศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับต่ำสุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ และมีช่องทางหลากหลายในการสืบค้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสาน/สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่มีศูนย์อาเซียน เพื่อเป็นคลังข้อมูล เป็นที่เก็บรวบรวมความรู้หลากหลายมิติด้านอาเซียน หรือมีศูนย์อาเซียนเป็นของสถานศึกษาเอง
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายหรือแนวคิดใหม่ๆ มาปรับใช้กับการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในประชาคมอาเซียน
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประสานความสัมพันธ์กับทุกฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุนทรัพยากรในการทำกิจกรรมอาเซียน
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการมอบนโยบายให้แต่ละฝ่ายจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายอาเซียน พัฒนาปรับปรุงกิจกรรมเพื่อนำโรงเรียนไปสู่โครงการและนโยบายของประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเสนอแนะทางพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดอื่น
2. ควรติดตามประเมินผลการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในรูปแบบของการวิจัยเป็นระยะ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). การศึกษา : การสร้างประชาคมอาเซียน 2558. ไม่ระบุโรงพิมพ์
- กฤษดา สุกศรี. (2552). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเตรียมการเพื่อรองรับการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2, สำนักงาน. (2556). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2556. นนทบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2554). แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- นภดล ถิณารมย์. (2550). ความสามารถในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พาทิญา วงศ์เลขา. (2553). กลไกขับเคลื่อนการศึกษา...ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 2 มี.ค. พ.ศ.2553.
- พระมหาสุรชัย ปันนภาโร (สารศิลป์). (2555). การบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษา : โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน. ปรินญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนัก. (2553). การบรรยายทางวิชาการเพื่อสร้างความตระหนักเรื่องการค้าสู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์จำกัด.
- สมชาย วรกิจเกษมสกุล.(2554).ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.